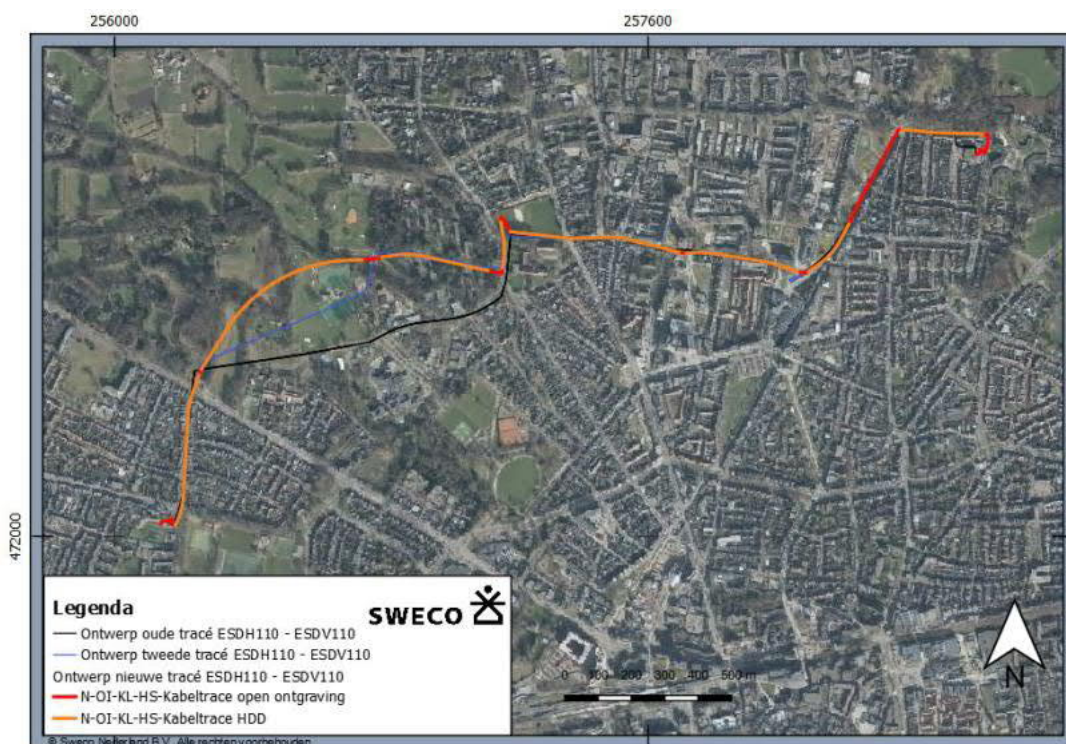

Aanmeldnotitie

1 Inleiding

TenneT is voornemens in Enschede een ondergrondse 110 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen tussen 110 kV station Enschede/ G.J. van Heekstraat (ESDH110) in Tweekelerveld en 110 kV station Enschede/Vechtstraat (ESDV110) in Roombeek. De aanleg van de hoogspanningsverbinding wordt planologisch mogelijk gemaakt door in het bestemmingsplan een dubbelbestemming op te nemen. Met deze dubbelbestemming wordt ook de instandhouding van de ondergrondse hoogspanningsverbinding geregeld. Onderstaande figuur toont de ligging van het nieuwe tracé.

Figuur 1.1 | Ligging tracé op een luchtfoto uit 2021 (bron: PDOK)

De binnenstad van Enschede wordt gevoed vanuit het 110/10 kV-station Enschede/Vechtstraat (ESDV110). Het station zelf wordt gevoed door middel van twee 110 kV kabelverbindingen. Het betreft hier een oliedrukkabel uit 1965 vanuit 110 kV station Enschede/G.J. van Heekstraat (ESDH110) en een UGD-kabel uit 1977 vanuit 110 kV station Enschede/Wesselerbrink (ESDW110).

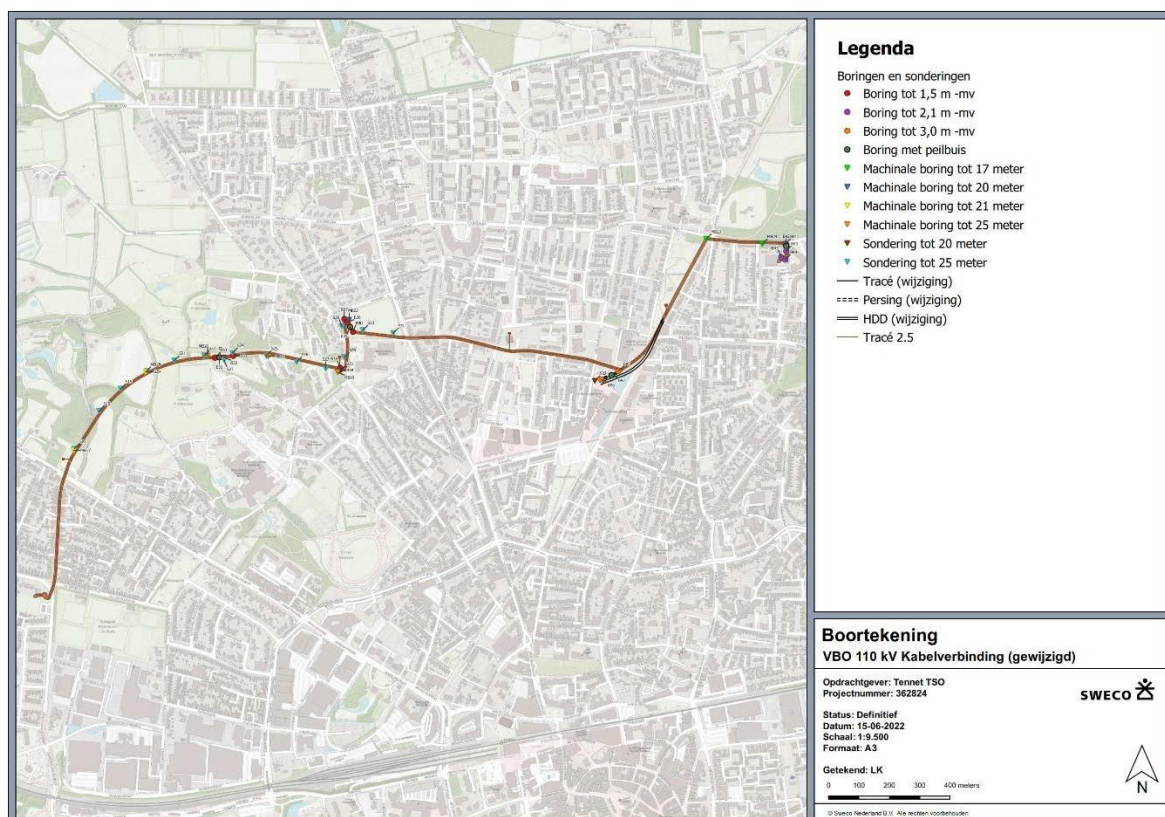
Als er een storing optreedt in de UGD-kabel ontstaat een risico op een langdurige onderbreking van de levering, omdat op dat moment station Vechtstraat alleen nog gevoed wordt door de oude oliedrukkabel. Hetzelfde geldt in mindere mate ook voor station Wesselerbrink. Als oplossing heeft TenneT gekozen voor de realisatie van een extra circuit Enschede/ Vechtstraat – Enschede/G.J. van Heekstraat (ESDV-ESDH110).

Om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over dit bestemmingsplan moet worden getoetst of in het kader van deze ontwikkeling een milieueffectrapportage¹ nodig is. Uit het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) volgt dat voor deze ontwikkeling een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. In deze aanmeldingsnotitie is de vormvrije m.e.r.-beoordeling van de voorgenomen activiteit opgenomen (formeel ook aangeduid als aanmeldingsnotitie). Achtereenvolgens wordt ingegaan op het voornemen (hoofdstuk 2), de m.e.r.-procedure (hoofdstuk 3) en de vormvrije m.e.r.-beoordeling (hoofdstuk 4) waarin de potentiële effecten van het voornemen worden beschreven.

¹ Milieueffectrapportage wordt afgekort als m.e.r. als het gaat om de procedure en als MER als het gaat om het rapport.

2 Voornemen

TenneT is voornemens in Enschede een ondergrondse 110 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen tussen 110 kV station Enschede/ G.J. van Heekstraat (ESDH110) in Tweekelerveld en 110 kV station Enschede/Vechtstraat (ESDV110) in Roombeek. Het tracé heeft een lengte van circa 3,5 kilometer. In figuur 2.1 is het tracé opgenomen. In het bestemmingsplan krijgt het tracé een dubbelbestemming waarin de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding mogelijk is. Tevens bevat deze dubbelbestemming de zogenaamde belemmeringenstrook ter bescherming van de ondergrondse hoogspanningsverbinding.

Figuur 2.1 | Boortekening met het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding

3 Toets aan het Besluit m.e.r.

3.1 Welke m.e.r.-procedure is van toepassing

Het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) geeft aan of voor een project een m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing is. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in de C-lijst van het Besluit m.e.r. geldt de zogenoemde m.e.r.-plicht. Deze activiteiten worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. geldt de zogenoemde m.e.r.-beoordelingsplicht. Voor deze activiteiten geldt dat zij, afhankelijk van de omstandigheden, nadelige milieugevolgen kunnen hebben.

Het Besluit m.e.r. geeft aan of voor een project een m.e.r.-(beoordelings)plicht van toepassing is. De onderhavige ontwikkeling betreft de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsverbinding, wat als activiteit is opgenomen in de D-lijst onder categorie D24.2 (De aanleg, wijziging of uitbreiding van een ondergrondse hoogspanningsleiding), zie tabel 3.1.

Tabel 3.1: Activiteit D24.2 uit het Besluit milieueffectrapportage (d.d. 07-07-2022)

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevallen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D24.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een ondergrondse hoogspanningsleiding.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een leiding met: 1° een spanning van 150 kilovolt of meer, en 2° een lengte van 5 kilometer of meer in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b of d van punt 1 van onderdeel A van deze bijlage.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet of het besluit, bedoeld in artikel 6.5, onderdeel c, van de Waterwet.

Het Besluit m.e.r. geeft onder 'gevallen' per activiteit aan wat de relevante drempel is voor een m.e.r.-(beoordelings)plicht. Met de aanleg van de onderhavige ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt de (indicatieve) drempelwaarde uit het Besluit m.e.r. niet overschreden, zodat op basis daarvan geen m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt. De spanning van de ondergrondse hoogspanningsverbinding bedraagt 110 kilovolt, daarnaast blijft de lengte van de kabel beneden de drempelwaarde van 5 kilometer of meer in gevoelig gebied. De lengte van de aan te leggen verbinding bedraagt circa 3,5 kilometer.

Indien een activiteit een omvang heeft die onder de drempelwaarden ligt, dient op grond van de selectiecriteria in de 'Europese richtlijn milieueffectbeoordeling' te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten, een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Pas als dat het geval is, is de activiteit niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig.

3.2 Te volgen procedure

De gemeente Enschede dient als bevoegd gezag in het kader van de bestemmingsplanprocedure een m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen. Dit houdt in dat de gemeente dient te beoordelen of een m.e.r. nodig is (conform artikel 7.16 Wet milieubeheer). Het besluit dient te worden genomen voordat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. Het besluit wordt niet gepubliceerd in de Staatscourant. Op dit besluit is geen bezwaar/beroep mogelijk. Eventuele bezwaren kunnen worden ingediend in de bestemmingsplanprocedure. In deze aanmeldingsnotitie is de benodigde informatie opgenomen die voor deze beoordeling nodig is.

3.3 Doel van de aanmeldnotitie

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te bepalen of er bij de voorgenomen activiteit mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. In het kader van een vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt een aanmeldingsnotitie opgesteld. In een aanmeldingsnotitie wordt op objectieve wijze de informatie verzameld en gepresenteerd die voor deze afweging noodzakelijk is. Op basis van de informatie in de aanmeldingsnotitie besluit het bevoegd gezag of een uitgebreidere m.e.r.-procedure nodig is.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient het bevoegd gezag expliciet te beoordelen of zij het noodzakelijk acht om de m.e.r.-procedure te doorlopen. Er kunnen twee uitkomsten zijn:

- belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen niet uitgesloten worden → er dient een m.e.r.-procedure doorlopen worden;
- belangrijke nadelige milieugevolgen treden niet op → er wordt gemotiveerd aangegeven dat geen m.e.r.-procedure wordt doorlopen.

Het uitgangspunt bij deze beoordeling is: **Nee, tenzij** (zie hiervoor verder kader 3.1).

Dit uitgangspunt betekent dat er geen nadere m.e.r.- nodig is, tenzij er sprake is van mogelijke 'belangrijke nadelige gevolgen' voor het milieu op basis waarvan een dergelijke procedure wel noodzakelijk moet worden geacht. Deze 'belangrijke nadelige gevolgen' moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van *Bijlage III EU-richtlijn milieubeoordeling projecten*.

Het project dient te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van de activiteit:
 - a: Omvang van het project.
 - b: Cumulatie met andere projecten.
 - c: Gebruik natuurlijke hulpbronnen.
 - d: Productie afvalstoffen.
 - e: Verontreiniging en hinder.
 - f: Risico op zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering.
 - g: Risico voor de menselijke gezondheid.
2. Plaats van de activiteit:
 - a: Bestaand grondgebruik.
 - b: Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied.
 - c: Opnamevermogen milieu met aandacht voor specifieke gevoelige gebieden.
3. Kenmerken van het potentiële effect:
 - a: De orde van grootte en het ruimtelijk bereik van het effect.
 - b: De aard van het effect.
 - b: Grensoverschrijdend karakter.
 - c: Intensiteit en complexiteit effect.
 - d: Waarschijnlijkheid effect.
 - e: De verwachte aanvang, duur, frequentie en omkeerbaarheid effect.
 - f: De cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten.
 - g: De mogelijkheden om de effecten doeltreffend te verminderen.

In hoofdstuk 4 wordt de toetsing behandeld. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van de activiteit, de plaats van de activiteit en de potentiële effecten die daaruit naar voren komen. Vervolgens wordt ingegaan op de kenmerken van de gevolgen van deze effecten. Hierbij wordt gekeken of er sprake is van mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen en of er verzachtende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om eventueel het milieueffect te verminderen of teniet te doen.

KADER 3.1: UITLEG AANMELDINGSNOTITIE

Zoals aangegeven is het uitgangspunt bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling het 'nee, tenzij' principe. Dit heeft gevolgen voor de inhoud en diepgang van deze aanmeldingsnotitie. In dit kader wordt kort toegelicht hoe deze aanmeldingsnotitie is opgebouwd en op welke wijze naar de inhoud moet worden gekeken.

Waarom Nee, tenzij?

Dat het 'nee, tenzij' principe geldt, vloeit voort uit het feit dat het een activiteit betreft uit de D-lijst van het Besluit m.e.r., waarvoor tevens geldt dat de activiteit onder de drempelwaarde ligt zoals in deze D-lijst genoemd. In het Besluit m.e.r. zijn alle activiteiten die mogelijk gevolgen hebben op het milieu verdeeld over twee lijsten: de C en de D lijst. Activiteiten uit de C-lijst worden gekenmerkt door het feit dat de kans op nadelige milieugevolgen groter is dan voor activiteiten op de D-lijst. Voor deze activiteiten geldt dan ook een directe m.e.r.-plicht. Voor activiteiten uit de D-lijst geldt dat deze afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen *kunnen* hebben. Wanneer de activiteit op de D-lijst staat én onder de drempelwaarde blijft zoals in die lijst opgenomen, is de verwachting dat deze activiteit waarschijnlijk geen belangrijk nadelige milieugevolgen oplevert. Op voorhand geldt voor deze activiteiten daarom ook geen m.e.r.-plicht. Dit moet echter wel worden getoetst middels de vormvrije m.e.r.-beoordeling. In bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang namelijk wel degelijk belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Dat kan bijvoorbeeld doordat die activiteit in of bij een kwetsbaar gebied is gepland.

Inhoud aanmeldingsnotitie

Voor een aanmeldingsnotitie die wordt opgesteld in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaan geen vereisten voor de diepgang van het onderzoek. In de meeste gevallen kan de vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gebaseerd op 'expert judgement', zonder (model)berekening of (veld)onderzoek. Het uitgangspunt is dat de aanmeldingsnotitie kort en bondig is en alleen inzoomt op die kenmerken en gevolgen die mogelijk kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu. In veel gevallen zal snel helder zijn dat een activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft (vanwege grote afstand tot gevoelige gebieden, de locatie en de omgeving hebben geen bijzondere kenmerken waardoor er een verwaarloosbare kans is op belangrijke nadelige effecten, de activiteit leidt niet tot grote emissies, heeft een klein ruimtebeslag e.d.). Dan is ook geen uitgebreide motivering nodig: er wordt dan beknopt beschreven dat naar alle Europese criteria is gekeken.

4 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

1. Kenmerken van het project	<p><u>Aanleggen van een ondergrondse 110 kV hoogspanningsverbinding</u></p> <p>Het project omvat het aanleggen van een ondergrondse 110 kV hoogspanningsverbinding tussen 110 kV station Enschede/G.J. van Heekstraat (ESDH110) en 110 kV station Enschede/Vechtstraat (ESDV110) in Enschede. De aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt mogelijk gemaakt via een nieuw bestemmingsplan. Daardoor is het een project (kolom 4) in de zin van het Besluit m.e.r..</p>
<p>Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)</p>	<p><u>Dit initiatief omvat:</u></p> <p>Het aanleggen van een ondergrondse hoogspanningsverbinding met een spanningsniveau van 110 kV over een lengte van circa 3,5 kilometer.</p> <p><u>Conclusie:</u></p> <p>het project blijft onder de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. Het spanningsniveau van de verbinding is 110 kV en de betreffende verbinding heeft een lengte van 3,5 kilometer. Daarom is voor dit project geen 'formele' m.e.r.-beoordeling maar een 'vormvrije' m.e.r.-beoordeling nodig.</p>

Cumulatie met andere projecten	In de omgeving van het plangebied spelen op dit moment geen ontwikkelingen die invloed hebben of cumuleren met het aanleggen van deze hoogspanningsverbinding.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen ²	Bij het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt geen gebruik gemaakt van vernieuwbare natuurlijke hulpbronnen zoals hout, glas, (bak)steen en grond. Eventueel vrijgekomen grond wordt afgevoerd en elders gebruikt, bijvoorbeeld voor ophoging. Er zijn geen andere natuurlijke hulpbronnen in het gebied aanwezig die invloed ondervinden van de voorgenomen activiteit.
Productie afvalstoffen ³	Bij de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding komt in beperkte mate afval vrij. Tijdens de gebruiksfase komen geen afvalstoffen vrij. (Bouw)afval dat tijdens de aanleg vrij komt wordt conform geldende wet- en regelgeving afgevoerd.
Verontreiniging en hinder	<p><u>Verontreiniging:</u> Tijdens de aanleg kan als gevolg van het bouwverkeer en de werkzaamheden tijdelijk een beperkte en lokale verslechtering van de luchtkwaliteit optreden.</p> <p>De ontwikkeling zal verder niet leiden tot een andere vorm van verontreiniging.</p> <p>De bodem ter plaatse van de ontwikkeling is milieuhygiënisch onderzocht. Het bodemonderzoek is als bijlage opgenomen bij de bestemmingsplantoelichting. Hierbij zijn, los van de ontgravingslocatie aan de S.N. Menkostraat en de Stroinksbleekweg, maximaal licht verhoogde concentraties van de gemeten parameters aangetoond in grond en grondwater. Deze waarden vormen geen belemmering voor de geplande aanleg. Het monster van de S.N. Menkostraat vertoonde sterke verontreiniging met nikkel. Echter, deze verontreiniging is aangetroffen ruim onder de maximale ontgravingsdiepte. Ter plaatse van de locatie aan de Stroinksbleekweg is de grond matig verontreinigd met zink. Geadviseerd wordt om voor het ontgraven van de matig met zink verontreinigde bodemlaag een beknopt plan van aanpak te schrijven en dit beknopte plan van aanpak in te dienen bij de gemeente Enschede. Ook wordt geadviseerd deze bodemlaag onder milieukundige begeleiding te ontgraven.</p> <p>Er is geen sprake van negatieve effecten en vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien hoeven er geen beperkingen te worden gesteld aan de voorgenomen graafwerkzaamheden in de grond.</p> <p><u>Hinder:</u> Tijdens de aanleg kan als gevolg van het bouwverkeer en de werkzaamheden lokaal een beperkte verkeershinder en geluidhinder optreden.</p>

² Toelichting: Van gebruik van natuurlijke hulpbronnen kan sprake zijn als een ontwikkeling gevolgen heeft voor op, of in de nabijheid van, de locatie aanwezige natuurlijke hulpbronnen. Denk bijvoorbeeld aan de onttrekking van grondwater of het delven van grondstoffen zoals zand of klei. Ook het kappen van bos als leefomgeving voor dieren of recreatiegebied voor mensen valt hieronder. Dit criterium is vooral van belang bij industriële activiteiten.

³ Afvalstoffen zijn stoffen (preparaten of voorwerpen) waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen (artikel 1.1, lid 1 Wet milieubeheer). Nadelige milieugevolgen kunnen ontstaan bij het vrijkomen van gevaarlijke afvalstoffen.

	<p>In de gebruiksfase zal de ondergrondse hoogspanningsverbinding geen hinder opleveren. De verkeersaantrekkende werking in de gebruiksfase als gevolg van onderhoud en inspectie is te verwaarlozen.</p>
<p>Risico op zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering</p>	<p><i>Externe veiligheid</i></p> <p>Bij ruimtelijke besluiten en inrichtingen in het kader van de Wabo, wordt het wettelijk kader voor externe veiligheid gevormd door in hoofdzaak het Besluit externe veiligheid inrichtingen, Besluit externe veiligheid transportroutes en het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Het toetsingskader van deze besluiten laat zich voor de identificatie van een potentiële risicobron, vertalen naar "(onvoorziene) calamiteiten met gevaarlijke stoffen, gedurende reguliere bedrijfsvoering, met een acute impact op mensen in de omgeving". Besluiten die van invloed kunnen zijn op de kansen en/of effecten van een calamiteit met gevaarlijke stoffen, dienen dan ook beoordeeld te worden op de mate van invloed en het restrisico.</p> <p>Het onderhavige voornemen tot aanleggen van een ondergrondse 110 kV kabelverbinding, behelst geen transport, verwerking of opslag van een gevaarlijke stof in de zin van de externe veiligheidswetgeving. De enige wijze waarop Externe Veiligheid een punt van aandacht dient te zijn, is als er een mogelijkheid bestaat tot het beïnvloeden van een reeds aanwezige gevaarlijke stof, bij inrichtingen, transportroutes of buisleidingen. Dit is bij het onderhavige project niet het geval, externe veiligheid vormt hiermee geen belemmering voor het project.</p> <p><i>Ontplobbare oorlogsresten</i></p> <p>Uit de notitie met betrekking tot ontplobbare oorlogsresten (OO), zie bijlage bij de bestemmingsplantoelichting, is gebleken dat het onderzoeksgebied deels verdacht is op het aantreffen van OO. Het gaat hierbij om afwerpmunitie (500 lb brisantbommen) en submunitie (4 lb staafbrandbommen). De maximale diepteligging van de OO in het verdachte gebied is geschat op 3,5 m-mv situatie 1945. Een deel van het verdachte gebied is, naar aanleiding van naoorlogse ontwikkelingen, vrijgegeven op OO.</p> <p>Binnen de onverdachte gebieden kunnen de voorgenomen werkzaamheden normale doorgang hebben. Voor deze gebieden is geen aanleiding voor het nemen van vervolgstappen op het gebied van OO.</p> <p>Onder '3. Kenmerken van het effect' wordt nader ingegaan op eventuele effecten van ontplobbare oorlogsresten in de verdachte gebieden.</p>
<p>Risico's voor de menselijke gezondheid</p>	<p>Toename van de geluidbelasting en verslechtering van de luchtkwaliteit kan van invloed zijn op de gezondheid. Er wordt geen toename van het risico voor de menselijke gezondheid verwacht als gevolg van de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding.</p>
<p>2. Plaats van de projecten</p>	

Bestaande grondgebruik	De ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt aangelegd in Enschede en loopt vanuit het 110 kV station Enschede/G.J. van Heekstraat (ESDH110), voor een klein gedeelte van het tracé door het landelijk gebied in Enschede-Noord, naar het 110 kV station Enschede/Vechtstraat (ESDV110). De gronden ter plaatse van de geplande ondergrondse hoogspanningsverbinding zijn voornamelijk in gebruik als woongebied, park, sportterrein, agrarisch land en voor verkeer.
Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	De locatie heeft geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen. De locatie ligt niet binnen grondwaterbeschermingsgebied.
Opnamevermogen milieu met aandacht voor wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, H/V richtlijngebieden, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingsdichtheid, landschappelijk historisch cultureel of archeologische gebieden van belang	<p><u>Natuur</u></p> <p><i>Wnb gebiedsbescherming:</i></p> <p>De kabelverbinding loopt vanuit de wijk Tweekelerveld, via het landelijk gebied in Enschede-Noord naar Roombeek. De beoogde werkzaamheden kunnen alleen doorgang vinden als deze niet strijdig zijn met de Wet natuurbescherming, of als benodigde vergunningen en/of ontheffingen verleend zijn.</p> <p>De ontwikkeling is niet strijdig met het onderdeel 'gebiedsbescherming' van de Wnb. De ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt niet aangelegd in een Natura 2000-gebied. Er vindt er geen fysieke aantasting plaats van beschermde Natura 2000-gebieden. De ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van beschermde Natura 2000-gebieden.</p> <p>Op beschermde houtopstanden zijn eveneens geen negatieve effecten. Er zijn geen beschermde houtopstanden nabij het beoogde tracé. Voor de realisatie van het kabeltracé zullen zowel open ontgravingen plaatsvinden als gestuurde boringen. Hierbij is het uitgangspunt dat bomenrijen, wegen en watergangen gepasseerd worden door middel van een gestuurde boring. Bomenkap of de sloop van gebouwen behoren niet tot de werkzaamheden.</p> <p>Er is een berekening van de stikstofdepositie uitgevoerd, deze is toegevoegd bij de toelichting van het bestemmingsplan. Uit de opgestelde notitie blijkt dat voor de aanlegfase geldt dat de maximale toename van de depositie op stikstofgevoelige habitattypen/leefgebieden 0,00 mol N/ha/jaar bedraagt. Belangrijke nadelige effecten op Natura 2000-gebieden kunnen daarmee worden uitgesloten.</p> <p><i>Wnb soortenbescherming</i></p> <p>In het kader van de onderhavige ontwikkeling is een natuuronderzoek uitgevoerd, deze is toegevoegd als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan. In het plangebied komen de rosse en de ruige dwergvleermuis voor. Volgens actuele verspreidingsgegevens is de kans groot dat ook gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en de watervleermuis gebruik kunnen maken van het plangebied.</p>

Daarnaast zijn binnen of nabij het plangebied waarnemingen bekend van de nationaal beschermde eekhoorn, egel en steenmarter. Tijdens de veldbezoeken zijn geen aanvullende waarnemingen van zoogdieren gedaan en zijn geen vaste rust- en of verblijfplaatsen aangetroffen. Binnen het plangebied is geen essentieel leefgebied voor beschermde soorten aanwezig.

Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied diverse (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in het plangebied.

Verder is binnen het plangebied de nationaal beschermde kleine ijsvogelvlinder aangetroffen en is het niet uit te sluiten dat ook de nationaal beschermde grote weerschijnvlinder aanwezig is. Onder '3. Kenmerken van het potentiële effect' wordt nader ingegaan op eventuele effecten van het onderhavige project op de genoemde beschermde soorten.

NNN en natuur buiten de NNN:

De ondergrondse hoogspanningsverbinding wordt niet aangelegd binnen NNN-gebied of overige natuur. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van de kernwaarden van NNN.

Landschap, cultuurhistorie & archeologie

Het tracé ligt op de westelijke flank van de stuwwal van Enschede. Dergelijke zones op de overgang van de relatief hooggelegen stuwwaltop en de lager gelegen dekzandlandschappen waren vanaf de vroegste aanwezigheid van de mens in dit gebied gunstige locaties voor bewoning en landbouw.

Op basis van de bekende archeologische waarden in de nabije omgeving van het tracé in combinatie met de landschappelijke situering kunnen bij graafwerkzaamheden op het tracé archeologische waarden worden aangetroffen. De mate van gaafheid van eventueel aanwezig archeologische waarden is mogelijk beperkt door graafwerkzaamheden bij de aanleg en inrichting van de naoorlogse bebouwing en infrastructuur. De specifieke archeologische verwachting is middelhoog voor de periode vanaf het Laat Neolithicum tot in de Nieuwe tijd. Voor de periode Steentijd (Laat Paleolithicum-Vroeg/Midden Neolithicum) is de archeologische verwachting laag.

In het kader van het onderhavige project is archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is bijgevoegd bij de toelichting van het bestemmingsplan. In de boringen van het archeologisch onderzoek zijn geen archeologische indicatoren of vondsten aangetroffen. De boringen laten zien dat de bovengrond over het algemeen is verstoord of opgehoogd bij de aanleg van woonwijken, wegdekken en kabelsleuven. Deze verstoorde grond is aanwezig tot 0,7 m -mv en plaatselijk tot 2,1 m -mv. De middelhoge tot hoge verwachting voor

	<p>archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd kan naar beneden toe worden bijgesteld naar laag.</p> <p>Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. De voorgenomen bodemingrepen kunnen zonder archeologisch voorbehoud worden uitgevoerd.</p> <p><u>Geohydrologie</u></p> <p>De werkzaamheden vinden plaats in een gebied met woningen en andere structuren. Dit betekent dat binnen de theoretische invloedssfeer een groot aantal belendingen zijn gesitueerd. Indien overgegaan wordt tot bronbemaling dient beoordeeld te worden of deze belendingen zettingsgevoelig zijn.</p> <p>De freatische verlaging ter hoogte van groenelementen is gering. Op basis van de bodemopbouw en het grondwaterniveau wordt verwacht dat de wortelzone van de bomen voldoende in contact blijven met capillair hangwater. Mochten de werkzaamheden gepland zijn in de zomermaanden dan heeft het de voorkeur om groenelementen wel te monitoren. Reden hiertoe is eerder het extremer worden van het seizoen dan de intensiviteit van de beschouwde grondwaterverlaging. Er moet dan gelet worden op de optelsom van negatieve effecten.</p> <p>Er worden geen negatieve effecten op de waterkwaliteit verwacht als gevolg van het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding.</p>
<p>Op basis van (1.) de kenmerken en (2.) de plaats van het project zijn de volgende mogelijk belangrijk nadelige gevolgen naar voren gekomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soortenbescherming; • Ontploffbare oorlogsresten • Hinder tijdens de realisatiefase. <p>Op deze mogelijke gevolgen wordt bij '3. Kenmerken van het potentiële effect' ingegaan. Overige belangrijke nadelige gevolgen zijn niet te verwachten.</p>	

3. Kenmerken van het potentiële effect	
De orde van grootte en het ruimtelijk bereik van het effect	In alle gevallen zullen potentiële effecten slechts lokaal en tijdelijk optreden, in het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied.
De aard van het effect	Effecten zijn beperkt en treden lokaal op. Een nadere beschrijving van de aard van de effecten is gegeven onder 'intensiteit en complexiteit effect'.
Grensoverschrijdend karakter	Er zijn geen landsgrensoverschrijdende effecten.
Intensiteit en complexiteit effect	<p><i>Soortenbescherming</i></p> <p>Om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen moet kunstlicht in de actieve periode vermeden en anders dusdanig worden afgesteld dat omliggende bosschages, bomen en</p>

gebouwen niet worden beschoren. Verder worden er geen gebouwen gesloopt, bomen gekapt of lijnvormige landschappelijke elementen van enige omvang verwijderd en verdwijnt dus geen essentieel leefgebied voor vleermuizen.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van strikt beschermde zoogdiersoorten en een eventuele ontheffingsprocedure is niet nodig. Mogelijk geschikt habitat, zoals eekhoornnesten en bosschages met bomen en struiken als rustplaats en migratieroute voor egel en kleine marterachtigen blijven behouden. Verder is de nieuwe situatie gelijk aan de huidige, aangezien de kabel ondergronds wordt aangelegd. Eventuele verstoring is uitsluitend mogelijk tijdens de realisatiefase en is dus tijdelijk. Ook geldt de algemene zorgplicht voor zowel de vrijgestelde als de beschermde soorten, die zorgvuldig handelen vereist. Dit houdt voornamelijk in dat passerende zoogdieren tijdens de werkzaamheden de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten.

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels in struiken, bermen gebouwen en bomen. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Als niet voorkomen kan worden om in het broedseizoen te werken dient kort voor de uitvoering gecontroleerd te worden of sprake is van broedgevallen binnen de verstoringafstand. Als dit het geval is moet worden gewacht tot de jongen uitgevlogen zijn.

Wegens het ontbreken van essentieel leefgebied voor beschermde amfibieën en reptielen binnen het plangebied, zijn deze hier niet structureel te verwachten. Wel kunnen algemene amfibieënsoorten voorkomen binnen het plangebied en tijdens de uitvoerings-werkzaamheden het werk passeren. Voor aanwezige beschermde en vrijgestelde soorten dient de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten.

Binnen het plangebied is de nationaal beschermde kleine ijsvogelvinder waargenomen. De waardplanten waar deze soort gebruik van maakt, behoren tot de familie Caprifoliaceae (onder andere de kamperfoelie). Als er geen grote hoeveelheid van deze waardplanten gaan verdwijnen, is er geen negatief effect te verwachten op de kleine ijsvogelvinder. Omdat er geen bomen en bosschages gekapt worden tijdens de aanleg van het tracé en de nieuwe situatie gelijk is aan de huidige, zijn negatieve effecten op ongewervelden niet aan de orde.

Ontpofbare oorlogsresten

Voor de niet vrijgegeven verdachte gebieden geldt het advies om, alvorens met de voorgenomen werkzaamheden aan te vangen, detectieonderzoek te laten uitvoeren door een CS-OOO (A) gecertificeerde partij. Waar detectie niet mogelijk blijkt door de aanwezigheid van teveel versturende elementen, wordt

	<p>geadviseerd de werkzaamheden te laten begeleiden door een benaderteam, bestaande uit ten minste een Senior Deskundige OOO en een Assistent Deskundige OOO.</p> <p><i>Hinder tijdens de realisatiefase</i></p> <p>Mogelijk is er in beperkte mate sprake van hinder voor de bewoners van woningen langs de aan/-afvoerroutes door extra verkeersdrukte of geluid van voertuigen. De verwachte effecten zijn, gezien de beperkte omvang van de werkzaamheden, beperkt en lokaal van aard. Blijvende hinder wordt niet verwacht.</p>
Waarschijnlijkheid effect	Naar verwachting zal, gezien de beperkte omvang van de werkzaamheden, geen sprake zijn van significant negatieve effecten.
Verwachte duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	De aanlegfase leidt tijdelijk tot beperkte effecten (bouwverkeer, geluid, luchtkwaliteit), na de aanlegfase verdwijnen deze effecten. In de gebruiksfase treden geen effecten op.
De cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten	Er zijn geen projecten bekend die tegelijk worden uitgevoerd waarmee cumulatieve effecten kunnen ontstaan.
De mogelijkheid om effecten doeltreffend te verminderen	<p>Na de aanlegfase zijn er geen effecten. De effecten tijdens de aanlegfase zijn al beperkt, zoals eerder beschreven.</p> <p>Zoals beschreven onder 'intensiteit en complexiteit effect' worden er verschillende maatregelen geadviseerd om aanwezige soorten zoveel mogelijk te beschermen.</p>
Conclusie	Gezien de omvang van de activiteiten in relatie tot de drempelwaarden en te verwachten effecten ten opzichte van de huidige situatie, zijn belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die vragen om een nadere uitwerking in een MER uit te sluiten.

Verantwoording

19-12-2022

Versie C5

Titel	Vormvrije m.e.r.-beoordeling ondergrondse hoogspanningsverbinding ESDH110 en ESDV110
Projectnummer	51000625
Referentienummer	NL22-648800269-28794
Revisie	C5
Datum	19-12-2022

Auteur	Sil van der Molen
E-mailadres	sil.vandermolen@sweco.nl

Gecontroleerd door	Mariska Everts
--------------------	----------------

Goedgekeurd door	Martijn Drost
------------------	---------------

